

แนวทางปฏิบัติการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
สำหรับสถานพยาบาลปฐมภูมิ กองทัพอากาศ

1. การเลือกใช้อุปกรณ์ในการป้องกันตนเอง ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยปฐมภูมิ กองทัพอากาศ

บุคลากร	หมวก	Goggle/ face shield	mask	ถุงมือ	กาว กันน้ำ	รองเท้า
1.1 ARI Clinic (คลินิกโรกระบบทางเดินหายใจ) ควรทำเป็น One stop service						
แพทย์ผู้ตรวจรักษาใน ARI Clinic	+/-	อย่างไร อย่างหนึ่ง	Surgical mask หรือ N95 (ถ้าผู้ป่วยไอมาก หรือสัมผัส ผู้ป่วยนาน)	✓	✓	รองเท้า หุ้มมิดชิด
พยาบาลซักประวัติ (ห่าง < 2 เมตร ระยะเวลานั่ง ฯลฯ)	+/-	อย่างไร อย่างหนึ่ง	Surgical mask	✓	✓	รองเท้า หุ้มมิดชิด
เจ้าหน้าที่คัดกรอง	+/-	Face shield	Surgical mask	X	X	รองเท้า หุ้มมิดชิด
พนักงานทำความสะอาดในบริเวณ ARI Clinic และเก็บขยะ	+/-	อย่างไร อย่างหนึ่ง	Surgical mask	✓	✓	รองเท้า หุ้มมิดชิด
1.2 กรณีส่งต่อ ผู้ป่วย PUI (Patient Under Investigation) หรือผู้ป่วยติดเชื้อ						
พยาบาลผู้ส่งต่อผู้ป่วย	+/-	อย่างไร อย่างหนึ่ง	Surgical mask หรือ N95 (ถ้าผู้ป่วยไอมาก หรือสัมผัส ผู้ป่วยนาน)	✓	✓	รองเท้า หุ้มมิดชิด
พนักงานเปล	X	X	Surgical mask	✓	+/-	รองเท้า หุ้มมิดชิด
พนักงานขับรถ	X	X	Surgical mask	X	X	รองเท้า หุ้มมิดชิด
พนักงานทำความสะอาดรถหลัง การส่งต่อ	✓	Goggle ให้ใส่ Face shield ด้วยหากมีสิ่ง ปนเปื้อนมาก	Surgical mask หรือ N95 (กรณีมีเลือด อุจจาระ อาเจียน สารคัดหลั่ง ปนเปื้อน)	✓ และถุงมือ แม่บ้าน สวมทับ	✓	รองเท้าบูท
1.3 กรณีรับผู้ป่วยผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อ COVID-19 พื้นที่เฉพาะเฝ้าระวังโรค						
แพทย์ที่ดูแลผู้ป่วยใน รพ.สนาม	✓	อย่างไร อย่างหนึ่ง	N95	✓	✓	รองเท้า หุ้มมิดชิด
พยาบาลที่ดูแลผู้ป่วย	✓	อย่างไร อย่างหนึ่ง	N95	✓	✓	รองเท้า หุ้มมิดชิด
พนักงานทำความสะอาด ใน ห้องเก็บผ้าเปื้อน, เก็บมูลฝอย	✓	Face shield	N95	✓ และถุงมือ แม่บ้าน สวมทับ	✓	รองเท้าบูท

บุคลากร	หมวก	Goggle/ face shield	mask	ถุงมือ	กาวน กันน้ำ	รองเท้า
1.4 กรณีสอบสวนโรค						
พนักงานสอบสวนโรค สัมภาษณ์ ผู้ป่วยโดยไม่ได้เก็บตัวอย่าง ผู้ป่วย ไม่มีอาการไอ หรือมีอาการไอเพียง เล็กน้อย	X	X	Surgical mask	+/-	✓	รองเท้า หุ้มมิดชิด
พนักงานสอบสวนโรค สัมภาษณ์ ผู้ป่วยโดยไม่ได้เก็บตัวอย่าง ผู้ป่วย มีอาการไอมาก	+/-	✓	N95 ขึ้นไป	✓	✓	รองเท้า หุ้มมิดชิด

ชุดปฏิบัติงาน และการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน

เจ้าหน้าที่คัดกรอง

- ✓ Goggle/ Face shield
- ✓ Surgical mask

แพทย์ พยาบาล พนักงานทำความสะอาด ใน ARI Clinic และพยาบาลส่งต่อผู้ป่วย

- ✓ Goggle/ Face shield
- ✓ Surgical mask
- ✓ ถุงมือ
- ✓ เสื้อกาวนกันน้ำ

* แพทย์ และพยาบาล กรณีที่ผู้ป่วยไอมาก หรือต้องสัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วย ให้ใช้ N95

** ถ้าผมยาวต้องรวบเก็บให้เรียบร้อย และใส่หมวกคลุมผม

พนักงานเปล

- ✓ Surgical mask
- ✓ ถุงมือ

พนักงานขับรถ

- ✓ Surgical mask

แพทย์ พยาบาลที่ดูแลรักษาผู้ป่วย COVID ในพื้นที่เฉพาะเฝ้าระวัง

- ✓ หมวกคลุมผม
- ✓ Goggle/ Face shield
- ✓ N95
- ✓ ถุงมือ
- ✓ เสื้อกาวน์กันน้ำ

* ใช้ชุดอุปกรณ์ป้องกันร่างกายชุดเดียวกัน เปลี่ยนเฉพาะถุงมือ
ในการดูแลผู้ป่วยแต่ละราย

พนักงานทำความสะอาดในห้อง เก็บผ้าเปื้อน, เก็บมูลฝอย ในพื้นที่เฉพาะเฝ้าระวัง และพนักงานทำความสะอาด หลังส่งต่อ

- ✓ หมวกคลุมผม
- ✓ Face shield
- ✓ Surgical mask
- ✓ ถุงมือ และสวมถุงมือยางทับ
- ✓ เสื้อกาวน์กันน้ำ
- ✓ รองเท้าบูท

2. การทำความสะอาดสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์

น้ำยาที่ใช้

- น้ำยา 1% Virkon (Potassium peroxymonosulfate) (ผสม Virkon 5g จำนวน 2 ชอง ในน้ำ 1 ลิตร จะเท่ากับความเข้มข้น 1% หรือ 10,000 ppm) ผสมแล้วเก็บในภาชนะมีฝาปิด อายุการใช้งานไม่เกิน 7 วัน ต้องไม่เปลี่ยนสี (มีความปลอดภัยสูง)
- สารละลาย Sodium hypochlorite ขนาด 500 ppm (ใช้ 10% Sodium hypochlorite 5 cc ผสมกับน้ำสะอาด 995 cc)
- สารละลาย Sodium hypochlorite ขนาด 5000 ppm (ใช้ 10% Sodium hypochlorite 50 cc ผสมกับน้ำสะอาด 950 cc)
- 70% Alcohol
- น้ำผสมผงซักฟอก หรือน้ำสบู่

สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆ	การทำความสะอาด
อุปกรณ์ เครื่องมือแพทย์ หรือพื้นผิวที่สัมผัสบ่อยๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โต๊ะตรวจ	ทำความสะอาด <u>ทุก 2 ชม.</u> - ใช้ผ้าชุบ 70% Alcohol เช็ดทำความสะอาด
Stethoscope	- ใช้สำลีชุบ 70% Alcohol เช็ดบริเวณ Diaphragm <u>ทุกครั้งก่อนสัมผัสผู้ป่วย</u>
เก้าอี้ ประตู่	ทำความสะอาด ทุก 2 ชม. - ใช้ผ้าชุบน้ำยา 1% Virkon เช็ด ทิ้งไว้ 10 นาที แล้วเช็ดด้วย ผ้าแห้ง หรือกระดาษชำระสะอาด <u>หรือ</u> - ใช้ผ้าชุบ 70% Alcohol เช็ดทำความสะอาด <u>หรือ</u> - สารละลาย Sodium hypochlorite 500 ppm เช็ดทำความสะอาด <u>หรือ</u> - น้ำผสมผงซักฟอก หรือน้ำสบู่ ล้างทำความสะอาด
พื้นห้อง	ทำความสะอาด วันละครั้ง - ใช้ไม้ถูพื้นชุบ 1% Virkon ถูพื้น ไม่ต้องล้างออก <u>หรือ</u> - ใช้ไม้ถูพื้นชุบสารละลาย Sodium hypochlorite 500 ppm ถูพื้น
ห้องน้ำผู้ป่วย	- ใช้สารละลาย Sodium hypochlorite 5,000 ppm เทราดห้องน้ำทิ้งไว้ 30 นาที แล้วทำความสะอาดห้องน้ำตามปกติ

3. การทำความสะอาดรถพยาบาลที่ใช้ในการส่งต่อผู้ป่วย PUI หรือผู้ป่วยติดเชื้อ

- ปิดเครื่องปรับอากาศ เปิดประตูรถด้านข้าง และด้านท้ายรถ
- พนักงานทำความสะอาดสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกายตามที่กำหนด
- ทำความสะอาดโดยใช้ผ้าจุ่มน้ำยาที่มีสารละลาย Sodium hypochlorite 500 ppm เช็ดให้ทั่วทั้งบริเวณที่จับประตู ที่นั่ง เตียงผู้ป่วย อุปกรณ์ที่อยู่ใกล้เตียงผู้ป่วย และรอบ ๆ รถด้านใน ด้วยผ้าคนละผืน และทิ้งผ้าในถุงขยะติดเชื้อ
- ใช้ 70% Alcohol ฟันรอบ ๆ รถด้านใน ภายหลังเช็ดทำความสะอาดแล้ว
- หลังจากเช็ดทำความสะอาดแล้ว ให้เปิดรถทิ้งไว้ประมาณ 30 นาที เพื่อป้องกันความอับชื้น และระบายกลิ่น
- อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้แล้วถือเป็นมูลฝอยติดเชื้อ ให้ทิ้งในถุงขยะติดเชื้อ โดยซ้อนถุง 2 ชั้น และมัดปากถุงแต่ละชั้นให้แน่น และใช้ 70% Alcohol ฉีดพ่นถุงด้านนอกให้รอบ นำไปส่งทำลายตามแนวทางการจัดการขยะติดเชื้อ
- ผ้าที่ใช้กับผู้ป่วย ให้ใส่ถุงขยะติดเชื้อซ้อนทับ 2 ชั้น โดยมัดปากถุงแต่ละชั้นให้แน่น และนำส่งตามแนวทางการจัดการผ้าเปื้อน

4. การจัดการขยะมูลฝอยในห้องผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อ COVID-19 ในพื้นที่เฉพาะเฝ้าระวังโรค (ขยะในพื้นที่นี้ ถือเป็นขยะติดเชื้อทั้งหมด)

- ใช้ถึงขยะที่มีถึง 2 ชั้น แบบเหยียบและมีฝาปิด
- ก่อนเก็บขยะ ให้เตรียมถังขยะใบใหม่ พร้อมใส่ถุงขยะแดงในถังชั้นในและชั้นนอก (ซ้อน 2 ชั้น) โดยพับปากถุงชั้นในเข้าด้านในของถัง และพับปากถุงชั้นนอกออกนอกถัง
- พนักงานทำความสะอาดสวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกายตามที่กำหนด
- เก็บขยะโดยใช้ผ้าชุบ 70% Alcohol เช็ดทำความสะอาดรอบถุงขยะแดงชั้นใน ผูกปากถุงชั้นนอกด้วยอุปกรณ์ผูกปากถุง และใช้อีกผืนเช็ดรอบถังเดิมแล้วนำออกจากห้อง เตรียมผ้าไปให้พอกับจำนวนถังขยะติดเชื้อโดยไม่ให้ใช้ซ้ำ
- นำถุงขยะที่มัดไว้ไปใส่ในถังมูลฝอยใหญ่เพื่อเตรียมให้พนักงานขนย้ายมูลฝอยนำไปจัดการเผาตามมาตรฐานขยะติดเชื้อ

5. การจัดการผ้าเปื้อนของผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อ COVID-19 ในพื้นที่เฉพาะเฝ้าระวังโรค

- ทิ้งผ้าเปื้อนในถุงแดง ที่บรรจุใส่ถังที่มีฝาปิด
- เมื่อจะนำผ้าไปซัก ให้สวมอุปกรณ์ป้องกันร่างกาย ตามที่กำหนด รัดปากถุงด้วยอุปกรณ์รัดปากถุงก่อน แล้วใช้ผ้าชุบ 70% Alcohol เช็ดรอบปากถุง
- ล้างมือทุกครั้งก่อน และหลังที่สัมผัสถุงผ้าเปื้อน
- ปิดฝากลังและติดเทปรอบถังผ้าเปื้อน แล้วเช็ดรอบถังด้วย 70% Alcohol ด้วยผ้าคนละผืน ก่อนนำออกจากห้อง
- เช็นผ้าออกมาที่ Waste Way เพื่อรอการส่งไปซัก
- จากนั้นถอดอุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคลที่บริเวณ Waste Way ตามขั้นตอนการถอดอุปกรณ์ป้องกันร่างกายส่วนบุคคล
- หลังถอดถุงมือให้ล้างมือด้วย Alcohol hand rub หากสัมผัสสารคัดหลั่งของผู้ป่วยต้องล้างด้วยสบู่และน้ำ ก่อนเช็ดมือให้แห้ง แล้วจึงล้างด้วย Alcohol hand rub ซ้ำอีกครั้ง
- ส่งผ้าเปื้อนไปซักโดยซักด้วยผงซักฟอก และใช้น้ำที่มีอุณหภูมิมากกว่า 71 องศาเซลเซียสขึ้นไป และใช้เวลาในการซักนานมากกว่า 25 นาที (กรณีน้ำอุณหภูมิปกติ ให้เติมสารฟอกขาวที่มีส่วนผสมของสารละลาย Sodium hypochlorite เช่น ไฮเตอร์, ไฮยีน เป็นต้น)

รายการอ้างอิง

- คู่มือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรณีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ข้อเสนอแนะแนวปฏิบัติในการป้องกันและควบคุมโรค กรณีโรคโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ (Novel Corona virus : nCoV) (ฉบับวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2563) สำนักงานป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อและเชื้อดื้อยาในโรงพยาบาล สถาบันบำราศนราดูร
- คำแนะนำสำหรับประชาชนในการทำความสะอาด ทำลายทำลายและฆ่าเชื้อโรค ในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- แนวปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยสงสัยโรคอุบัติใหม่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ฉบับวันที่ 21 มกราคม 2563